

Dr. Müjgân Şan'ın Ardından

In Memoriam: Dr. Müjgân Şan

Yaşar Tonta*

Öz

Dr. Müjgân Şan'ı yakın zamanda kaybettik. Bu anma yazısında Dr. Müjgân Şan'ın mesleki ve akademik çalışmalarına kısaca değinilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Müjgân Şan; Devlet Planlama Teşkilatı; bilgi politikası modelleri.

Abstract

Dr. Müjgân Şan has recently passed away. Professional and academic contributions of Dr. Müjgân Şan are outlined in this memoriam.

Keywords: Müjgân Şan; State Planning Organization; information policy models.

Müjgân ile üniversitenin son yıllarında tanışmış olmalıyız. Bulabildiğim en eski fotoğrafımız bir hocamız ile birlikte çekilmiş. Okuldan sonra Müjgân'la birçok kez yollarımız kesişti: Türk Kütüphaneciler Derneği (TKD) Genel Merkezi Yönetim Kurulunda, *Türk Kütüphaneciliği* Dergisinin Yayın Kurulunda, *Internet El Kitabı*'nın¹ yayımlanmasında, Kütüphane Haftasının (1996) düzenlenmesinde, 8. Beş Yıllık Kalkınma Programı Bilişim Teknolojileri ve Politikaları Özel İhtisas Komisyonu Raporunun² hazırlanmasında ve daha birçok mesleki etkinlikte Müjgân'la birlikte çalıştık. Müjgân mesleki yönden son derece aktifti ve geniş bir çevresi vardı. Avrupa Birliği projelerine katılmak için uğraştığımız ama yeterince deneyim sahibi olmadığımız ilk yıllarda Müjgân, bir öğleden sonrası gibi kısa bir sürede hem zamanın Başbakan Yardımcısı hem de TRT Genel Müdürüyle aynı gün için bir görüşme ayarlayabilecek kadar etkiliydi. Müjgân kamu kurumlarının ve halk kütüphanelerinin Internet'e bağlanması ve INET-TR Türkiye'de Internet ve Akademik Bilişim konferanslarının düzenlenmesi için geçen yıl kaybettiğimiz **Mustafa Akgül** Hocayla birlikte büyük çaba harcadı. Onun çabaları sayesinde

* Prof. Dr. Hacettepe Üniversitesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü. e-posta: yasartonta@gmail.com
Prof. Dr. Hacettepe University, Department of Information Management

¹ Roy Tennant, John Ober ve Anne G. Lipow, *Internet El Kitabı*. (Çev. Yaşar Tonta, Ahmet Çelik, Ayhan Kaygusuz ve Müjgân Şan). Ankara: TKD, 2006. Kitabın tam metni için bkz. http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/tonta_internet_el_kitabi.pdf.

² *Bilişim Teknolojileri ve Politikaları Özel İhtisas Komisyonu Raporu*. Ankara: DPT, 2001. Raporun tam metni için bkz. http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/ihstias_komisyonu_raporu.pdf.

kütüphaneciler uzun yıllar Internet toplantılarına katılan ve bu toplantılara katkıda bulunan en büyük grubu oluşturdu.

Müjgân mesleki yaşamının sanırım tamamını Devlet Planlama Teşkilatı'nda (Kalkınma Bakanlığı) geçirdi. DPT Yönetim Bilgi Merkezi Dairesi Başkanlığında bilginin daha etkin kullanılması, kurumun değişik birimleri tarafından üretilen kalkınma planlamasıyla ilgili veri ve bilgilerin düzenlenip analiz edilerek bir bilgi politikası oluşturulması için var gücüyle çalıştı. Eğitim görmek için Colorado Üniversitesine (ABD) gitti ve aynı yıl (1989) kısa bir süre de Berkeley'de bulundu. Hacettepe Üniversitesinde kalkınma planlamasında bilgi yönetimi konusunda doktora yaptı ve DPT için kurumsal bilgi politikası modeli geliştirdi. Doktora tezi daha sonra DPT tarafından kitap olarak bastırıldı.³ Geliştirdiği bilgi politikası modeli bir kitap bölümü olarak da yayımlandı.⁴ Müjgân DPT'de doktora çalışmasına dayanan konularda projeler üretilmesini de sağladı. Bu projelerden bazıları için ihaleye çıkıldı. Projelerde meslektaş ve öğrencilerimizin görev almalarını sağladı. Çalıştığı birimde staj yapan öğrencilerle yakından ilgilendi; onlara yol gösterdi. Öğrencilerin bilgi politikası, kalkınma bilgisi vb. gibi konularda bilgilenmelerini sağladı. Mezuniyetlerinden sonra da öğrencileri izlemeye ve cesaretlendirmeye devam etti.

Müjgân son dört yılını hastalığıyla savaşıyor geçirdi. Son yüz yüze görüşmemiz yaklaşık iki yıl önceydi. Bir İstanbul dönüşü eşimle birlikte Müjgân'la Adapazarı'nda buluşup kendisiyle birkaç saat güzel vakit geçirmiştik. 8 Şubat 2018 tarihli yazışmamızda her şeyin yolunda olduğunu, kendisini iyileşmiş hissettiğini, 19 Şubat'taki kontrollerden hem doktorunun hem de ailesinin çok umutlu olduklarını, sonuçlar iyi olursa Ankara'ya gelmeyi düşündüğünü yazmıştı. Aynı mesajında Müjgân:

“Benden bir makale istemişlerdi. Epey yazdım (. . .) Bir de kitap yazayım diye düşünmüştüm. Kendi merak ettiğim konuları okuyup, not alıyorum. Acele etmeden beş yıllık bir hedef koymuştum. Onun için de okuyorum.”

diye yazınca sevinmiş ve kendisinin yeniden sağlığına kavuştuğunu düşünmüştüm. Aradan bir süre geçtikten sonra (17 Mart) sağlık kontrolünün sonucu hakkında bilgi almak için Müjgân'a yeniden yazdım. Kendisinden cevap alamadığım tek yazışmamız da bu oldu sanırım.. Maalesef Müjgân'ın sağlık durumunun nisan ayında hızla kötüleştiğini daha sonra öğrendik.. Sevgili Müjgân'ı 20 Mayıs 2018'de kaybettik. Ailesine, arkadaşlarına ve meslektaşlarına başsağlığı ve sabır dilerim.

³ Müjgân Şan, *Kalkınma Planlamasında Bilgi Yönetimi ve Devlet Planlama Teşkilatı İçin Kurumsal Bilgi Politikası Modeli*. (DPT Yayın no. 2687). Ankara: DPT, 2005. Kitabın tam metni için bkz. <http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/Yayinlar/Attachments/287/bilgipol.pdf>.

⁴ Müjgân Şan, “Business Knowledge and Information Policy Model” *Business Information Systems: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications* (içinde s. 1784-1800). New York: IGI Global, 2010.